

ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CÁC MÔ HÌNH PHỤC HỒI RỪNG PHÒNG HỘ TẠI XÃ XÂM KHÒE, HUYỆN MAI CHÂU, TỈNH HÒA BÌNH

Lê Thị Thu Hằng, Lê Quốc Huy, Vũ Quý Đông

Viện Nghiên cứu Sinh thái và Môi trường rừng

Từ khóa: Chỉ số đa dạng sinh học loài, dòng chảy bề mặt, giá trị quan trọng, phục hồi rừng, xói mòn đất.

Keywords: Forest rehabilitation, importance value, species biodiversity index, soil erosion, surface runoff

TÓM TẮT

Phục hồi rừng là nội dung nhận được rất nhiều sự quan tâm của các tổ chức và các nhà nghiên cứu, đây là cơ sở khoa học để áp dụng các biện pháp kỹ thuật lâm sinh phù hợp cho từng đối tượng. Nghiên cứu đánh giá tác động của phục hồi rừng tới đa dạng sinh học thảm thực vật, bảo vệ đất và nguồn nước là bước rất quan trọng để đánh giá sự thành công cũng như hiệu quả của mô hình phục hồi rừng. Vì vậy, nghiên cứu này được thực hiện dựa trên 4 ô tiêu chuẩn (OTC) được thiết lập tại xã Xâm Khê, huyện Mai Châu, tỉnh Hòa Bình nhằm theo dõi quá trình phục hồi rừng trong giai đoạn từ 2016 đến 2019 với 2 nội dung: (i) Nghiên cứu tác động của phục hồi rừng tới đa dạng sinh học thảm thực vật và (ii) Nghiên cứu tác động của phục hồi rừng tới bảo vệ đất và nước. Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra hiệu quả của các mô hình phục hồi trồng làm giàu trong đó: Độ tàn che lâm phần đạt 89 - 93%, kết quả phân tích dữ liệu về số cây theo cấp đường kính cho thấy sự phát triển lâm phần ở địa điểm nghiên cứu là tương đối ổn định, OTC có tác động trồng bao gồm OTC 1, 2, 4 có chỉ số đa dạng sinh học H' cao hơn so với OTC 3 - tái sinh tự nhiên; ở cả 3 OTC này đều không có loài chiếm giá trị IV % quá cao trong dãy trật tự ưu thế, cạnh tranh lẫn át sinh trường các loài khác. Bên cạnh đó nghiên cứu đã cho thấy dưới tác động của phục hồi rừng, lượng đất mất do xói mòn tại đây không cao, nằm trong khoảng 1,00 - 3,00 tấn/ha/năm, lượng dòng chảy bề mặt tương đối nhỏ từ 325 đến 800 m³/ha/năm. Đây là những đánh giá có ý nghĩa góp phần làm sáng tỏ đặc điểm sinh thái, đất, nước và khả năng phục hồi rừng tại khu vực nghiên cứu.

Assessing the effectiveness of protection forest rehabilitation models in Xam Khoe commune, Mai Chau district, Hoa Binh province

Forest restoration has received a lot of attention from organizations and scientists, and is considered the basis for applying silvicultural techniques suitable for each subject. Assessing the impact of forest restoration on vegetation biodiversity, soil and water protection is an important step to assess the success and effectiveness of forest restoration models. Therefore, this study was conducted based on 4 sample plots established in Xam Khoe commune, Mai Chau district, Hoa Binh province to monitor the restoration process in 4 - year period from 2016 to 2019 with 2 contents: (i) Study the impact of forest restoration on vegetation biodiversity and (ii) Study the impact of forest restoration on soil and water protection. The research results showed the effectiveness of enrichment planting models has increased the biodiversity of vegetation including: Increasing the forest cover to 89 - 93%; results of data analysis on the number of trees by diameter class showed that forest stand development at the study site is relatively stable; plots 1, 2 and 4 with planting intervention had H' diversity index higher than that of natural regenerated plot - plot 3. In all 3 former plots there were no species with IV% value too high in the dominant